

Fler personer med psykisk funktionsnedsättning i arbete – IPS som socialt utfallskontrakt

RISE Research Institutes of Sweden driver tillsammans med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och samordningsförbunden i Stockholm, Sollentuna, Örebro-Lekeberg och Delta Hisingen samt respektive kommuner, regioner, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen en förstudie om metoden Individual Placement and Support (IPS) och Sociala Utfallskontrakt, IPS-modellen syftar till att hjälpa personer att skaffa sig ett avlönat arbete baserat på individens egna val och preferenser. Sedan får personerna det stöd som krävs för att de ska lyckas på arbetsplatsen. Insatsen förutsätter ett samordnat stöd från kommunen, psykiatri, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och eventuella privata utförare.

Modellen för Sociala Utfallskontrakt bygger dels på svenska erfarenheter kring så kallade sociala investeringar dels på en modell som internationellt kallas Social Impact Bonds. Utgångspunkten är att vissa sociala och hälsomässiga utmaningar kan mötas med en extra satsning på nya eller utvecklade insatser. Insatserna följs sedan upp och utvärderas genom utfallsmått som både kan visa på sociala och hälsomässiga effekter för målgruppen samt eventuella ekonomiska effekter för offentlig sektor. I modellen ingår också att finansiell risk för att satsningen inte uppnår önskad utfall delas mellan involverade parter. Riskdelning garanteras bland annat genom upphandling med utfallsbaserade avtal som säkrar att alla inblandade aktörer har incitament att arbeta för bästa möjliga effekter av arbetet.

Förstudien är angelägen utifrån att det finns mycket gott vetenskapligt stöd för IPS samtidigt som det i befintliga system är svårt att leverera insatsen på ett metodtroget sätt. Det senare beror till stor del på hinder som uppstår på grund av ansvarsgränser mellan de berörda aktörerna, landsting/regioner, kommuner, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Baserat på erfarenheter av att arbeta med Sociala Utfallskontrakt inom andra områden genomför RISE tillsammans med Uppdrag Psykisk Hälsa vid SKL och ovan nämnda parter en förstudie. Förstudien ska undersöka om upplägget med sociala utfallskontrakt kan stödja implementeringen av IPS genom att erbjuda en modell som tillåter att IPS utförs med rätt fokus och långsiktighet där förväntade effekter för respektive part tydliggörs, följs upp, utvärderas och där det finns tydliga incitament för samtliga aktörer att nå bästa möjliga utfall. Ett lyckat genomförande skulle kunna visa vägen för ett breddinförande och långsiktig finansiering av en metod med stark evidens. Det skulle vara till stor nytta för ofta utsatta individer och ge positiva samhällsekonomiska effekter.

Förstudien genomförs under februari till augusti 2019 med fokus på att;

- tydliggöra förutsättningar och krav för en lyckad implementering av IPS,
- tydliggöra målgruppen och i detalj beskriva insatsmodellen och respektive aktörs ansvar för genomförandet samt hur effekterna av arbetet ska följas upp på ett bra sätt,
- kartlägga ekonomiska flöden och beräkna potentiella ekonomiska utfall för nyckelaktörer
- utveckla en ekonomisk modell för finansiering och
- inleda dialog med potentiella leverantörer kring upphandling med utfallsbaserad ersättning

Förstudien beräknas vara klar i augusti 2019 och bildar underlag för beslut om genomförande av ett IPS-projekt där kommuner, regioner, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och eventuella privata leverantörer samarbetar i syfte att erbjuda bästa möjliga stöd för att människor med psykisk funktionsnedsättning ska få och behålla arbete på den öppna arbetsmarknaden.

Besök: www.socialimpactcenter.se
Kontaktperson: Rickard Bracken
Email: rickard.bracken@ri.se
Tlf: +46 8 10 516 50 57